

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami, pohľadávkami a kontroly plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly v meste, ktoré je sídlom kraja v Meste Trenčín

Kontrola bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2009.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami, nakladaní s jeho majetkom a preverenie a vyhodnotenie plnenia opatrení prijatých na základe výsledkov kontroly vykonanej v roku 2006.

Predmetom kontrolnej akcie bolo

- rozpočet mesta, záverečný účet a účtovná závierka mesta
- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami
- správa majetku mesta, hospodárenie a nakladanie s majetkom mesta
- čerpanie prostriedkov EÚ
- účinnosť vnútorného kontrolného systému
- kontrola plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly

Kontrola bola vykonaná v Meste Trenčín, Mierové námestie č. 2, 911 64 Trenčín (ďalej len „mesto“), za obdobie roku 2008 a pri čerpaní prostriedkov z Európskej únie (ďalej len „EÚ“) od roku 2004.

Počas výkonu kontroly bolo zistené

1. Rozpočet mesta, záverečný účet a účtovná závierka mesta

- Kontrolou zriaďovacích listín mestských rozpočtových organizácií bolo zistené, že mesto

porušilo zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), keď v jednej zriaďovacej listine neuviedlo vecné a finančné vymedzenie majetku.

- Kontrolou zriaďovacích listín bolo ďalej zistené, že zriaďovacie listiny a dodatky k zriaďovacím listinám ôsmich základných škôl s právnou subjektivitou, základnej umeleckej školy, centra voľného času a 16 materských škôl bez právnej subjektivity, neobsahovali výchovný jazyk alebo vyučovací jazyk a vecné a finančné vymedzenie majetku, čo bolo v rozpore so zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve“).
- Mesto poskytlo dotácie 17 žiadateľom vo výške 33 992 Eur (1 024 043 Sk)* na činnosť telovýchovných a športových klubov, ktoré nezúčtovalo s rozpočtom mesta a nežiadalo vrátenie poskytnutých dotácií, tým porušilo zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a zároveň Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2004 na poskytovanie dotácií z rozpočtu mesta a ustanovenia zmlúv o poskytnutí dotácií. Nedodržaním pravidiel a podmienok pri poskytovaní prostriedkov z rozpočtu mesta bola v uvedenej výške porušená finančná disciplína podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň mesto dostatočne nechránilo svoj majetok, čím porušilo zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o majetku obcí“).
- Kontrolou zmluvy o poskytnutí dotácie uzatvorenou medzi mestom a žiadateľom o dotáciu bolo zistené, že mesto a žiadateľ o dotáciu podpísali zmluvu bez uvedenia dátumu podpísania zmluvnými stranami, čím bol porušený zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „občiansky zákonník“), podľa ktorého účastníci sú povinní dbať, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.
- Mesto neusporiadalo v záverečnom účte finančné vzťahy s osobami – žiadateľmi o dotáciu, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu, čím porušilo zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého obec finančne usporiada svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytla prostriedky svojho rozpočtu.
- Mesto zostavilo poznámky k účtovnej závierke až po termíne stanovenom v Opatrení MF SR z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31, čím porušilo zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a uvedené opatrenia Ministerstva financií SR.
- Kontrolou bolo ďalej zistené, že účtovná závierka neposkytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva v zmysle zákona o účtovníctve, nakoľko nesprávne zaúčtovanie nákladov malo vplyv na vyčíslenie hospodárskeho výsledku vo výkaze

ziskov a strát, čím bol porušený zákon o účtovníctve.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami

- Kontrolou kapitálových výdavkov bolo zistené, že predbežnú finančnú kontrolu na ôsmich faktúrach kapitálových výdavkov zabezpečoval len jeden zamestnanec mesta a v jednom prípade na faktúre kapitálových výdavkov nebol uvedený dátum vykonania predbežnej finančnej kontroly, čím mesto porušilo zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“).
- Mesto nesprávne zaúčtovalo faktúru kapitálových výdavkov, čím porušilo zákon o účtovníctve a Opatrenie MF SR č. MF/16 786/2007-31, ktoré je mesto povinné dodržiavať.
- Porušenia občianskeho zákonníka boli zistené pri šiestich zmluvách a dodatkoch k zmluvám investičných akcií tým, že neobsahovali dátumy podpisu niektorej zo zúčastnených strán napriek tomu, že podľa zmlúv a dodatkov mali nadobudnúť platnosť aj účinnosť dňom ich podpísania obidvoma zmluvnými stranami.
- Kontrolou bežných výdavkov bolo zistené, že mesto nezaúčtovalo náklady v tom istom účtovnom období v ktorom vznikli, čo malo vplyv na vyčíslenie hospodárskeho výsledku vo výkaze ziskov a strát, a tým účtovná závierka neposkytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, čím bol porušený zákon o účtovníctve.
- Kontrolou dohôd o vykonaní práce, dohôd o pracovnej činnosti a dohôd o brigádnickej práci študentov bolo zistené, že výkon predbežnej finančnej kontroly zabezpečoval jeden zamestnanec mesta, čím bol porušený zákon o finančnej kontrole.
- Mesto poskytlo dodávateľom finančné prostriedky vo forme preddavkov v celkovej výške 2 510 Eur (75 622 Sk)*, ktoré neboli vopred zmluvne dohodnuté, čím porušilo zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň bola v uvedenej výške porušená finančná disciplína, keď mesto uhradilo preddavky z verejných prostriedkov v rozpore s uvedeným zákonom.
- Kontrolou bolo zistené, že mesto nevykonalo bez zbytočného odkladu opravu účtovacieho predpisu. Účtovný doklad tak nebol označený správnymi účtami, čím bol porušený zákon o účtovníctve.

- Mesto za I. polrok 2008 nevypracovalo písomné odôvodnenia na vyplatenie odmien pre každého zamestnanca, čím porušilo zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odmeňovaní“).

3. Správa majetku mesta, hospodárenie a nakladanie s majetkom mesta

- Kontrolou zmlúv o výpožičke bolo zistené, že v jednom prípade predmet výpožičky bol prenechaný vypožičiatelovi o dva mesiace skôr ako bola zmluva uzatvorená, čím bol porušený občiansky zákonník.
- Mesto nevykonalo inventarizáciu pri uzatvorení dohôd o hmotnej zodpovednosti, čím porušilo zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákoník práce“).
- Kontrolou inventúrnych súpisov majetku bolo zistené, že tri inventúrne súpisy neobsahovali deň začatia inventúry, deň ku ktorému bola inventúra vykonaná, deň skončenia inventúry, podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku a meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov. Zároveň mesto nevykonalo inventarizáciu rozdielu majetku a záväzkov, čím bol porušený zákon o účtovníctve.

4. Čerpanie prostriedkov EÚ

- Kontrolou dokumentácie k projektom v programovom období 2004 – 2006 a k projektom v období 2007 – 2008 bolo zistené, že pri úhradách výdavkov k jednotlivým projektom výkon predbežnej finančnej kontroly pre každý projekt zabezpečoval len jeden zamestnanec mesta, čím mesto porušilo zákon o finančnej kontrole.

5. Účinnosť vnútorného kontrolného systému

- Kontrolou správ z následných finančných kontrol bolo zistené, že zápisnice o prerokovaní správ o výsledkoch následných finančných kontrol neobsahovali potvrdenia kontrolovaných subjektov o vrátení zapožičaných dokladov a písomností poskytnutých na vykonanie následnej finančnej kontroly a zároveň vedúci zamestnanci mesta nevykonávali priebežnú finančnú kontrolu, čím bol porušený zákon o finančnej kontrole.

6. Kontrola plnenia opatrení s predchádzajúcej kontroly

- Kontrolou plnenia prijatých opatrení bolo zistené, že zo všetkých deväť prijatých termínovaných

opatrení bolo päť splnených, jedno bolo čiastočne splnené a tri opatrenia neboli splnené. Opakovane boli zistené nedostatky v oblasti zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákonníka práce.

Opatrenie čiastočne splnené:

Kontrolou zriaďovacích listín bolo zistené, že mesto vypracovalo dodatky k zriaďovacím listinám mestských rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou, okrem Mestského hospodárstva a správy lesov.

Opatrenia nesplnené:

- Mesto v zmysle prijatého opatrenia malo preškoliť zamestnancov, avšak kontrola preukázala, že nebolo vykonané školenie ale zamestnanci boli len ústne upozomení.
- Mesto nevykonalo nápravu uzavretých dohôd o hmotnej zodpovednosti v zmysle zákonníka práce (uvádzanie zverených hodnôt, dátumu uzavretia dohody a doloženie inventúrneho súpisu).
- Mestské zastupiteľstvo schválilo zásady hospodárenia a nakladania s majetkom mesta so zmenou až po termíne stanovenom na splnenie opatrenia.

Zhrnutie

Kontrolou boli zistené viaceré porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré vyplynuli najmä z ich nedôsledného uplatňovania a z nedodržiavania niektorých interných predpisov a smerníc.

Kontrola preukázala porušenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, keď zriaďovacia listina a dodatok k zriaďovacej listine mestskej rozpočtovej organizácie neobsahoval vecné a finančné vymedzenie majetku.

Ďalej bolo v zriaďovacích listinách a dodatkoch k zriaďovacím listinám základných škôl, materských škôl, základnej umeleckej školy a centra voľného času zistené, že neobsahovali výchovný jazyk alebo vyučovací jazyk a vecné a finančné vymedzenie majetku podľa zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

Kontrolou boli zistené porušenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď mesto nezúčtovalo poskytnuté dotácie s rozpočtom mesta a nežiadalo vrátenie dotácií, čím bolo porušené vlastné všeobecne záväzné nariadenie ako aj zmluvné podmienky o poskytnutí dotácií. Zároveň mesto nedodržalo finančnú disciplínu tým, že porušilo pravidlá a podmienky pri poskytnutí prostriedkov z rozpočtu verejnej správy subjektom verejnej správy podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. V tejto súvislosti mesto neusporiadalo v záverečnom účte finančné vzťahy s osobami – žiadateľmi o dotáciu, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu a dostatočne nechránilo svoj majetok podľa zákona o majetku obcí.

Porušenia občianskeho zákonníka boli zistené, keď zmluva o poskytnutí dotácií, zmluvy a dodatky k zmluvám investičných akcií neobsahovali dátumy podpisu niektorej zo zúčastnených strán a dodatky k zmluve nadobudli účinnosť pred dňom ich podpísania zmluvnými stranami. Ďalej bolo v zmluve o výpožičke zistené, že predmet výpožičky bol prenechaný vypožičiatelovi o dva mesiace skôr ako bola zmluva uzatvorená.

Poskytnutím finančných prostriedkov vo forme preddavkov len na základe objednávky bez zmluvného dohodnutia bol porušený zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň bolo

zmluvneno doplnením a bol porušený zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň bola porušená aj finančná disciplína, keď mesto uhradilo preddavky z verejných prostriedkov v rozpore s citovaným zákonom.

Porušenie zákona o odmeňovaní bolo zistené, keď mesto nevypracovalo písomné odôvodnenia na vyplatenie odmien pre každého zamestnanca v prvom polroku kontrolovaného obdobia.

Kontrola preukázala nedostatky pri dodržiavaní zákona o účtovníctve, keď inventúrne súpisy majetku neobsahovali deň začatia inventúry, deň ku ktorému bola inventúra vykonaná, deň skončenia inventúry, podpisový záznam hmotne zodpovednej osoby za príslušný druh majetku a meno, priezvisko a podpisový záznam osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, keď mesto nevykonalo inventarizáciu rozdielu majetku a záväzkov, zároveň porušilo internú smernicu, keď nesprávne zaúčtovalo faktúru z kapitálových výdavkov, následne porušilo Opatrenie MF SR č. MF/16 786/2007-31, keď nevykonalo bez zbytočného odkladu opravu účtovacieho predpisu, na ktorom sa účtovný prípad zaúčtoval, keď nezaúčtovalo faktúru z bežných výdavkov v tom istom účtovnom období, kedy náklady vznikli a následne nesprávne zaúčtovanie nákladov malo vplyv na vyčíslenie hospodárskeho výsledku vo výkaze ziskov a strát a tým účtovná závierka neposkytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, keď mesto nezostavilo poznámky k účtovnej závierke do stanoveného termínu porušilo Opatrenie MF SR z 5. decembra 2007 č. MF/25755/2007-31.

Kontrolou bolo zistené, že predbežná finančná kontrola nebola vykonaná v zmysle zákona o finančnej kontrole, keď predbežnú finančnú kontrolu k dohodám o vykonaní práce, k dohodám o pracovnej činnosti, k dohodám o brigádnickej práci študentov, pri úhradách výdavkov k jednotlivým projektom financovaných z prostriedkov EÚ a pri faktúrach kapitálových výdavkov zabezpečoval len jeden zamestnanec mesta. V jednom prípade na faktúre kapitálových výdavkov nebol uvedený dátum vykonania predbežnej finančnej kontroly. Ďalej bolo zistené, že vedúci zamestnanci mesta nevykonávali priebežnú finančnú kontrolu a zápisnice o prerokovaní záznamov a správ o výsledku následných finančných kontrol neobsahovali potvrdenie o vrátení zapožičaných dokladov a písomností, čím mesto zároveň porušilo internú smernicu finančnom riadení a finančnej kontrole.

Kontrola plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly vykonanej v roku 2006 zamestnancami NKÚ SR preukázala, že z deviatich prijatých opatrení bolo päť splnených, jedno čiastočne splnené a tri opatrenia mesto nesplnilo. Nedostatky boli opakovane zistené v zriaďovacej listine mestskej rozpočtovej organizácie podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a v dohodách o hmotnej zodpovednosti, keď mesto nevykonalo ich nápravu podľa zákonníka práce a zároveň nebola vykonaná inventarizácia pri novo uzatváraných dohodách o hmotnej zodpovednosti v zmysle uvedeného zákona.

Na základe kontrolou zistených nedostatkov NKÚ SR odporúča mestu dôslednejšie dodržiavať a dopracovať interné smernice, ktoré by bližšie špecifikovali postupy mesta pri plnení úloh a zamedzili tak porušovaniu všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj trvale venovať pozornosť vnútornému kontrolnému systému.

Protokol o výsledku kontroly bol prerokovaný so štatutárnym orgánom mesta, ktorý prijal 14 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a tieto tvoria prílohu správy.

Návrh odporúčaní na riešenie zistených nedostatkov

- Kontrolou bolo zistené, že mesto ku dňu ukončenia výkonu kontroly nemalo zatiaľ vyhotovenú výročnú správu za rok 2008 a zároveň nebol audítorom overený súlad výročnej správy s účtovnou závierkou, zostavenou za to isté účtovné obdobie v zmysle zákona o účtovníctve. Mestu bolo odporúčané, aby do konca roku 2009 vyhotovilo výročnú správu za rok 2008 a zároveň vykonalo overenie súladu výročnej správy s účtovnou závierkou zostavenou za to isté účtovné obdobie,

z dôvodu naplnenia ustanovení zákona o účtovníctve.

Ďalej bolo odporučené, aby sa dôslednejšie venovala pozornosť sledovaniu stavu záväzkov po lehote splatnosti, pre posúdenie ich výšky k určitému sledovanému obdobiu.

*Prepočet bol podľa konverzného kurzu 1 Euro = 30,126 Sk

*Prepočet bol podľa konverzného kurzu 1 Euro = 30,126 Sk